

မည်သို့သောလူဖြစ်ရမည်နည်း

နှင့်

လက်တွေ့စင်ဆောင်းပါးများ

မောင်ဝိသ

ကျလူဘဝ နေတတ်ပါမှ

အမေရိကန်စာရေးဆရာကြီး နသန်နီယယ် ဟောသွန်း (Nathaniel Hawthorne (1801-1864) ရဲ့ ဝတ္ထုတိုအချို့ကို ကျွန်တော် ဘာသာပြန်ခဲ့ဖူးတယ်။ သူ့ဝတ္ထုတိုင်းဟာ အတွေးအခေါ်တစ်ခုခုကို ကျွန်တော် ဘာသာပြန်ခဲ့ဖူးတယ်။

သူ့ဝတ္ထုတိုင်းဟာ အတွေးအခေါ်တစ်ခုခုကို ပေးတတ်လို့ ကျွန်တော်အင်မတန်မှ သဘောကျ တယ်။ ကျွန်တော်ဘာသာပြန်မယ်လို့လုပ်ပြီးမှ မပြန်ဖြစ်ဘဲ မူရင်းစာအုပ်ပါ ပျောက်သွားတဲ့ဟောသွန်း ရဲ့ ဝတ္ထုတိုတစ်ပုဒ်ရှိတယ်။ ခေါင်းစဉ်ကိုတောင် မေ့နေပါပြီ။ ဒါပေမဲ့ ဇာတ်လမ်းအကျဉ်းကို မှတ်မိနေ တယ်။

တောင်စောင်းမှာနေတဲ့ ယာသမားမိသားစုတစ်စုရဲ့ အိမ်ကလေးကို ညတစ်ညမှာ သူစိမ်းတစ် ယောက် ရောက်လာတယ်။ သူစိမ်းကို ဧည့်ခံကျွေးမွေးနေစဉ်မှာ သူက သူ့ရည်မှန်းချက်တွေကို ပြောပြ တယ်။ လူတွေက သူ့ကို မမေ့မပျောက်ဘဲ တသသဖြစ်ကျန်နေရစ်မယ့်အလုပ်မျိုး သူလုပ်မယ်တဲ့။ လူ တွေက သူ့ကိုကျေးဇူးတင်ရမယ့် ကောင်းရာကောင်းကျိုးတွေကို သူလုပ်ကိုလုပ်ရမယ်တဲ့။

အဲဒီ ညမှာ ရေခဲတွေပြိုကျပြီး တောင်စောင်းက အိမ်ကလေးပျောက်ပျက်သွားတယ်။ အိမ်ရှင် မိသားစုရော လူတွေက မမေ့မပျောက်တသသဖြစ်နေတာကို ခံချင်လှတဲ့ သူစိမ်းဧည့်သည်ကိုရော အစ အနတောင်မတွေ့ရတော့ဘူး။ သူ့နာမည် ဘယ်သူ၊ ဘာလုပ်လို့ ဘာကိုင်သလဲ ဆိုတာကိုတောင် မသိ လိုက်ရဘူးတဲ့။ ဝတ္ထုတိုကလေးက ဒါပါပဲ။

ကျွန်တော်အပါအဝင် လူအတော်များများဟာ ကိုယ့်ရဲ့အရေးပါမှုကို

သူတစ်ပါးက အသိ အမှတ်ပြုတာခံချင်တာချည်းပဲ။ နာမည်ကြီးချင်တယ်။
လူတွင်ကျယ်ဖြစ်ချင်တယ်။ အထင်ကြီးခံချင် တယ်။ အင်္ဂလိပ်လိုတော့ Some body
ဖြစ်ချင်ကြတယ်ပေါ့။ ‘ဒီလူကတော့ ဘာမှမဟုတ်ပါဘူး’ (He is nobody) လို့
အပြောမခံချင်ကြဘူး။ (He is somebody) (ဒီလူက အရေးပါတဲ့လူဗျ)လို့
သတ်မှတ်တာ ကို ခံချင်ကြတယ်။

Somebody ဖြစ်အောင် မျိုးစုံလုပ်တာပေါ့။ တချို့က
ဧရာမသူဌေးကြီးဖြစ်အောင် ပိုက်ဆံရှာကြ တယ်။ တချို့က သြဇာအာဏာရအောင်
ကြိုးစားတယ်။ တချို့က လူအထင်ကြီးတဲ့ဘွဲ့ဒီဂရီတွေရ အောင် ယူတယ်။ တချို့က
ထင်ပေါ်ကျော်ကြားအောင် ကြိုးစားတယ်။

ကြိုးစားတဲ့အတိုင်းလည်း တချို့ ‘somebody’ ဖြစ်သွားကြတယ်။
ဖြစ်သွားတော့ ‘somebody’ ဘဝမှာ တည်မြဲအောင် ကြိုးစားရပြန်တယ်။
‘somebody’ ဖြစ်လာပြီးမှ အကြောင်းကြောင့် ‘nobody’ ဖြစ်သွားရင်ပိုပြီး
ခံစားရမယ်လေ။

လူတစ်ချို့ဟာ တစ်ချိန်တစ်ခါမှာ ပွဲလမ်းသဘင် တစ်ခုခုကို
သူတို့ဝင်သွားရင် အခန်းထဲ ရှိနေ သူတွေက ပြောလက်စစကားကိုဖြတ်ပြီး
လှည့်ကြည့်ကြတယ်။ သူ့အနားကို ဝိုင်းလာပြီး သူ့ထက်ငါ နှုတ်ဆက်ကြ၊
မျက်နှာပြကြရတယ်။ အိမ်ဦးခန်းမှာ မူလထိုင်နေကြသူတွေက ထပြီး သူ့အတွက်
နေရာ ဖယ်ပေးရတယ်။ သူ့အနားမှာ နီးနီးကပ်ကပ်ထိုင်ခွင့်ရဖို့ ဓာတ်ပုံတို့
ဗီဒီယိုတို့ရိုက်ရင် သူနှင့်တွဲပြီး ပါသွားဖို့ နေရာယူကြရတယ်။

အဲသလို ဖူးဖူးမှုတ် ခံခဲ့ရတဲ့ ဘဝကနေ ဗြုန်းစားကြီးပဲဖြစ်ဖြစ်၊
တဖြည်းဖြည်းပဲဖြစ်ဖြစ် ဘယ်သူ ကမှ အရေးတယူမလုပ်တော့တဲ့
အနေအထားတစ်ခုနဲ့ ကြုံလာရင် somebody ဖြစ်ခဲ့ဖူးသူဟာ အကြီး
အကျယ်ခံစားရတော့တာပဲ။ အဲသလိုအချိန်မျိုးမှာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ဟောကြားတော်မူတဲ့
‘ယောနိသော မန သိကာရ’ အသင့်အတင့်နှလုံးသွင်းခြင်းဆိုတဲ့ နေထိုင်နည်းနဲ့

ကိုယ့်စိတ်ကို ကိုယ်ဆုံးမဖို့လိုတယ်။

မန္တလေးက သတင်းစာဆရာ၊ စာရေးဆရာကြီး ဦးကြည်မြ ရေးဖူးတဲ့ အတက်နှင့်အဆင်း ကဗျာ ကို ကျွန်တော်မှတ်မိနေတယ်။ ဘုရားစောင်းတန်းက ဘုရားပေါ်တက်ချိန်မှာ ပန်းသည်တွေက ပျူပျူ ငှာငှာ ကြိဆိုကြပြီး ပြန်အဆင်းကျတော့ လှမ်းတောင်မကြည့်ဘူးဆိုတာမျိုးပေါ့။ ဒါဟာ ဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ်ပဲ။ ပန်းသည်လေးတွေဟာ ဘုရားပေါ်တက်လာတဲ့လူတွေကို ပျူပျူငှာငှာဖိတ်ခေါ်မှ ပန်းရောင်းရမှာကိုး။ ပြန်ဆင်းတဲ့လူက ပန်းဝယ်တော့မှာမှ မဟုတ်ဘဲ။ လူတွေဟာ ကိုယ့်ကျိုးကို အရင်ကြည့်စမြဲ။ ဒါဟာ လူ့ဓမ္မတာပဲလို့ နှလုံးသွင်းနိုင်ရင် ကိုယ့်ကို ဂရုမစိုက်တော့တဲ့လူတွေအပေါ် နာကြည်းတဲ့စိတ်မရှိတော့ ဘူး။ ကိုယ့်ဘဝကို ယူကျုံးမရဖြစ်တာမျိုးလည်း မရှိတော့ဘူး။ ဒါကြောင့် ‘ယောနိသော’ဆိုတာ ဗုဒ္ဓ တိုက်ကျွေးတဲ့အကောင်းဆုံးဆေးပါပဲ။

တချို့ ‘somebody’ ဟောင်းတွေဟာ ရွှေထီးဆောင်းခွဲရတဲ့အချိန်ကို တသသပြန်ပြောလွန်း တော့ လူပေါကြီးတွေလို ပတ်ဝန်းကျင်ရဲ့ သဘောထားခြင်း ခံရတာ မျိုးလည်း ဖြစ်တတ်တယ်။ တချို့ ‘soembody’ ဟောင်းတွေကျတော့ ဟိုတုန်းက သူ့လက်အောက်က လူတွေ၊ သူနဲ့တန်းတူလူတွေ (အခုသူ့ထက် အများကြီး မြင့်မားနေပြီဖြစ်တဲ့လူတွေ)ကို အမနာပပြောပြီး စိတ်ဖြေတတ်တယ်။

‘အဲဒီ မောင်ဖြူဆိုတဲ့ကောင်ဟာ ခုမှ ကြီးကျယ်နေတာပါကွာ။
ဟိုတုန်းက ငါတို့ဝိုင်းဘေးမှာ တောက်တိုမယ်ရခိုင်းဖို့
ငါတို့မျက်နှာရိပ်မျက်နှာကဲကြည့်ပြီး နေနေရတဲ့ကောင်’

‘ကျုပ်သာ အခု ဆက်လုပ်နေရင် ဒီကောင့်ထက် နှစ်ဆင့်သုံးဆင့်ရာထူး ပိုကြီးနေပြီပေါ့’

ဒီစကားမျိုးတွေဟာ ‘ကျလူတွေ’ရဲ့ စိတ်ဖြေသံတွေပါ။ လောကမှာ အတက်နဲ့အကျဆိုတာ ဓမ္မတာပါပဲ။ တက်လူရှိသလို ကျလူတွေ ရှိနေတယ်။

တက်လူဖြစ်တုန်း တက်မထောင်နဲ့။ ကျလူဖြစ်ရင် လည်း စိတ်ဓာတ်မကျနဲ့။
ယောနိသော မနသိကာရနဲ့ နေနိုင်အောင် ကြိုးစား။ အဲဒါ ဘုရားပေးတဲ့ နှလုံး
အေးတဲ့ဆေး။

သနားစရာ သားကောင်များ

လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်အစိတ်လောက်တုန်းက ရန်ကုန်မြို့လယ်ကောင်
လမ်းတစ်လမ်းက စာပေ ဟောပြောပွဲတစ်ခုမှာ မိတ်ဆွေစာရေးဆရာတချို့နဲ့ တွဲပြီး
ဟောခဲ့ဖူးတာ မှတ်မိတယ်။ အဲဒီ မှာ စာရေး ဆရာတစ်ယောက်က
နာမည်ကျော်ဆေးလိပ်ဆန့်ကျင်ရေး စာရေးဆရာကြီးတစ်ယောက်ကို သရော်
လှောင်ပြောင်ပြီး ဟောပြောသွားပါတယ်။

ဆေးလိပ်ဆန့်ကျင်ရေး စာရေးဆရာကြီးက အဟောကောင်း၊
အပြောကောင်း၊ အာဝဇ္ဇန်းက လည်း ကောင်းသလား မပြောနှင့်၊ ပရိသတ်တအုံးအုံး၊
တပြီးပြီးဖြစ်နေအောင် ဟောနိုင်သူဖြစ်တယ်။ သူက ဆေးလိပ်ရဲ့ဆိုးကျိုးတွေ
ပြောပြောပြပြီး ဆေးလိပ်သောက်သူတွေဟာ သေခြင်းဆိုးနဲ့သေမယ့် လူတွေ၊
သေခြင်းဆိုးတွေလို့ ဟာသနှောပြီး ပျစ်ပျစ်နှစ်နှစ် ပြောလေ့ရှိပါတယ်။

သူ့ကို သရော်လှောင်ပြောင်တဲ့ စာရေးဆရာကလည်း အဟောကောင်း။
အပြောကောင်းပါပဲ။ သူက စထွက်ထွက်ချင်း စင်မြင့်ပေါ်ကို ဆေးပေါ့လိပ်ကြီး
တထောင်းထောင်းနဲ့ တက်လာတယ်။ ပြီး တော့ ‘ကျွန်တော်ကတော့
သေခြင်းဆိုးမို့လို့ ဆေးလိပ်သောက်တာများ’လို့ ခပ်ရွတ်ရွတ်ပြောပြီး မီးခိုး
တထောင်းထောင်း ထအောင် သောက်ပြတယ်။ မျက်နှာပေးကလည်း
ဟာသမြောက်စွာ သရုပ်ဆောင် ပြီး ဆေးလိပ်သမားတွေဘက်က ခုခံကာကွယ်
ပြောသွားပါတယ်။ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်က အဲဒီ အချိန် မှာ ဆေးလိပ်စွဲစွဲမြဲမြဲ
သောက်နေသူဆိုတော့ သူပြောသွားတာတွေကို တဝါးဝါး တဟားဟားနဲ့ သဘော
တူခဲ့သပေါ့။

ဒါပေမယ့် နောက်ပိုင်းကျတော့ ဆေးလိပ်သောက်တာ မကောင်းဘူး။

ကျန်းမာရေးကို ဆိုးဆိုး ရွားရွား ထိခိုက်စေတယ်ဆိုတာ ကျွန်တော်လက်ခံလာတယ်။
ဒါပေမဲ့ ဆေးလိပ်ကို ဖြတ်လို့မရခဲ့ဘူး။ အကြောင်းအမျိုးမျိုးပြပြီး ဆေးလိပ်ကို
ဆက်သောက်နေခဲ့တယ်။

မိသားတစ်စုလုံးက ကျွန်တော့်ကိုဆေးလိပ်ဖြတ်ပါလို့

တောင်းဆိုကြတယ်။ နေရတဲ့ တိုက်ခန်း ကျဉ်းကျဉ်းလေးထဲမှာ ကျွန်တော်က
ခံတွင်းချဉ်တိုင်း ဆေးလိပ်ဖိသောက်။ ကျန်တဲ့ မိသားစုတွေခမျာ မီးခိုးလုံးတွေကြား
မသက်မသာနေခဲ့ကြရပါတယ်။ တစ်ခါမှာ ကျွန်တော့်ဇနီးက ကျွန်တော်အချစ်ပိုတဲ့
အငယ်ဆုံးသား လေးငါးနှစ်အရွယ်ကို စကားထည့်ပြီး ပြောခိုင်းတယ်။

‘သားကိုချစ်ရင် ဆေးလိပ်မသောက်ပါနဲ့’လို့ အသနားခံခိုင်းတာပါ။

စကားတတ်တဲ့ သားလေး ကလည်း ပီပီပြင်ပြင် ပြောရှာပါတယ်။ ဒါပေမဲ့
ကျွန်တော်က ‘အေးပါ သားရယ် ဖေဖေ ဆေးလိပ်လျှော့ သောက်ပါ့မယ်’လို့ပဲပြောပြီး
တကယ်တော့ မလျှော့ဘဲ ဆက်သသောက်နေခဲ့တယ်။

ကျွန်တော် ဘယ်လောက်များ မသိသားဆိုးရွားခဲ့သလဲဆိုရင်

နိုင်ငံခြားသင်တန်းတစ်ခု သွား တက်တုန်းက နေဖို့ထိုင်ဖို့ အဆောင်နေရာမရခင်
ဆေးလိပ်လုံးဝမသောက်တဲ့ အိမ်တစ်အိမ်မှာ ခြောက် ရက်လောက် တည်းခိုဖူးတယ်။

ဆောင်းရာသီမို့ ရှိသမျှတံခါးတွေ အလုပ်ပိတ်ပြီး

အနွေးဓာတ်ပေးထားရတဲ့အိမ်မှာ ကျွန်တော် ဆေးလိပ်သောက်ပါရစေဆိုပြီး

စီးကရက်ထုတ်သောက်တယ်။ ယဉ်ကျေးတဲ့အိမ်ရှင်တွေက ‘ရပါတယ်၊

ရပါတယ်’ဆိုပြီး အပြင်မှာ ဆီးနှင်းတွေဖွေးဖွေးလှုပ်ကျနေချိန် အိမ်တံခါးတွေကို
ဖွင့်ပေးပြီး ခွင့်ပြုခဲ့ကြ တယ်။

အဲဒီ တုန်းက သူတို့စိတ်ထဲ ဘယ်လောက်များ

မသက်မသာဖြစ်နေခဲ့ကြမလဲဆိုတာ ခုမှ ပြန် စဉ်းစားစာနာမိပါတယ်။

အဲဒီ အချိန်က ကျွန်တော့်အသက် ၃၀ ကျော်ပါပြီ။ ဆေးလိပ်သောက်တာ မကောင်းဘူးဆိုတာ လက်ခံသဘောပေါက်ထားပါပြီ။ ဒါပေမဲ့ ကိုယ်သောက်တဲ့ဆေးလိပ်မီးခိုးဟာ ဘေးလူတွေကိုပါ ကျန်းမာရေးထိခိုက်စေတယ်လို့ လေးလေးနက်နက် မသိသေးဘူး။ နည်းနည်းပါးပါးတော့ သိချင်သိမယ်။ ဒါပေမဲ့ ဆေးလိပ်သောက်တဲ့ ဘေးလူတွေ ဘယ်လိုထိခိုက်သွားမလဲဆိုတာ ဂရုတစိုက် စဉ်းစားတဲ့ အကျင့်ကိုမရှိခဲ့လို့ပဲလို့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ဝေဖန်မိပါတယ်။

ရှင်းရှင်းပြောရရင်တော့ တစ်ကိုယ်ကောင်းစိတ်နဲ့လုပ်ခဲ့တာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်တော့်လို လူစားတွေ ခုထိအများကြီးရှိနေကြပါသေးတယ်။ ဘတ်စ်ကားပေါ်မှာ၊ ရုပ်ရှင်ရုံ ထဲမှာ ဆေးလိပ်သောက်ကြတယ်။ သူတစ်ပါးနဲ့ ဧည့်ခန်းထဲမှာ ဆေးလိပ်သောက်ပါနှင့်ဆိုတဲ့ စာတန်း မြင်ပါလျက်နှင့် မသိကျိုးကျွံပြုပြီး သောက်ကြတယ်။ လမ်းသွားရင်းလည်း သောက်ကြတယ်။ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်တွေ၊ မှန်လုံအအေးခန်းတွေထဲမှာ မီးခိုးတထောင်းထောင်း မှုတ်ထုတ်ကြတယ်။

ကျွန်တော်ကတော့ ကလျာဏမိတ္တများရဲ့ တိုက်တွန်းချက်ကြောင့် ၁၉၉၉ ခုနှစ် ဧပြီ ၂ ရက် နေ့မှာ အင်မတန်စွဲလမ်းခဲ့တဲ့ ဆေးလိပ်သောက်ခြင်းအမှုကို တိခနဲ ဖြတ်လိုက်နိုင်ပါပြီ။ ဆေးလိပ်ပြတ် တဲ့ နေ့ကိုပါ မှတ်မှတ်သားသား ဖြစ်နေပါတယ်။

ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ကျွန်တော်ဟာ ကိုယ့်စိတ်ကို ကိုယ်နိုင်တယ်ဆိုတဲ့ အောင်မြင်မှုသာ ဓကတစ်ခု ဖြစ်နေလို့ပါပဲ။ ကိုယ့်ကိုယ်လည်းအင်မတန်မှာ ကျေနပ်အားရဖြစ်မိတယ်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ယုံကြည်မှုလည်း ပိုပြီးများလာပါတယ်။

ကျွန်တော်ဟာ အဲဒီ နှစ်ကာလများမှာ အာနာပါန တရားရှုမှတ်ခြင်းဖြင့်

စိတ်ကိုတည်ငြိမ်အောင် ကြိုးစားလေ့ကျင့်ခဲ့ပါတယ်။ ထိုက်သင့်သလောက်လည်း
စိတ်တည်ငြိမ်မှုကို ရရှိခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီ ကာလ မှာ ကျွန်တော်ဆေးလိပ်ကို
တိခန့်ဖြတ်နိုင်ခဲ့တာပါ။

ကျွန်တော် ဒီအကြောင်းတွေကို ပြန်ရေးပြခြင်းဟာ
အာနာပါနတရားရှုမှတ်ရန် အကြံရှိသူများ နှင့် တရားရှုမှတ်နေသူများကို
အားပေးအားမြှောက်ပြုလိုတဲ့ စေတနာကြောင့် ဖြစ်ပါတယ်။ ဆေးလိပ် ဖြတ်ရန်
အကြံရှိသူများနှင့် ဆေးလိပ်ဖြတ်ဖို့ ကြိုးစားနေသူများကို
အားပေးအားမြှောက်ပြုလိုတဲ့ စေတနာကြောင့်လည်း ဖြစ်ပါတယ်။
တရားရှုမှတ်တယ်ဆိုတာ သူတစ်ပါးက ဝင်ရှုမှတ်ပေးလို့မရပါ။
ဆေးလိပ်ဖြတ်တယ်ဆိုတာလည်း သူတစ်ပါးက ဝင်ဖြတ်ပေးလို့မရပါ။
ကိုယ်တိုင်လုပ်မှ ရတဲ့ကိစ္စတွေ ဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်တော့်ကို တရားဓမ္မနှင့်မနီးစပ်သူလို့ ထင်မြင်ထားကြသူ တချို့နဲ့
ကျွန်တော့်ကို ဆေးလိပ် အလွန်ကြိုက်သူလို့ ထင်မြင်ထားကြသူ တချို့က
ဒီကိစ္စနှစ်ခုနဲ့ပတ်သက်ပြီး သရော်တော်တော် ပြောတာဆိုတာကို ကျွန်တော်ခံခဲ့ရ
တယ်။

တရားနဲ့ပတ်သက်လို့ကတော့ ကျွန်တော် ထွေထွေထူးထူး
ဘာမှပြန်မပြောပါဘူး။ အခြေ အတင်ပြောနေရင် သရော်တော်တော်ပြောသူမှာသာ
အပြစ်ကြီးမှာဖြစ်လို့ ကိုယ့်ပယောဂကြောင့် သူတစ်ပါးမှာ
အပြစ်မဖြစ်စေချင်တဲ့အတွက် တရားဓမ္မအကြောင်း ကျွန်တော်မဆွေးနွေးဘဲနေတာ
များပါတယ်။ (သရော်လှောင်ပြောင်သူတွေနဲ့သာ မဆွေးနွေးတာပါ။ ကျွန်တော်က
တပည့်ခံရမယ့် ပုဂ္ဂိုလ်တွေကိုတော့ ဆည်းကပ်ပြီး ဆွေးနွေးမေးမြန်းပါတယ်။)

ဆေးလိပ်ကိစ္စကိုတော့ ကျွန်တော်က တာဝန်တစ်ခုအနေနဲ့ကို
ပြောဆိုပါတယ်။ လူကျန်း မာရေးကို ဒီလောက်အန္တရာယ်ပေးတဲ့
ဆေးလိပ်သောက်ခြင်းအကျင့်ကို စွန့်ပယ်ကြဖို့ တိုက်တွန်း နှိုးဆော်ခြင်းဟာ

လူ့တာဝန်တစ်ရပ်ကို တတ်အားသရွေ့ ထမ်းဆောင်ခြင်းပဲလို့ ကျွန်တော်ခံယူပါတယ်။ ဆေးလိပ်သောက်နေသူတွေကို ‘သနားစရာသားကောင်တွေ’ လို့မြင်ပြီး ကရုဏာစိတ်ဖြင့် ဟန့်တားကြရမှာပါပဲ။

ကျွန်တော်နှင့်အင်မတန်ခင်မင်ရင်းနှီးတဲ့ အစ်ကိုအရွယ် ကဗျာဆရာကြီးတစ်ယောက်ကို တွေ့တိုင်း စီးကရက်၊ ဆေးပြင်းလိပ်၊ ဆေးပေါ့လိပ်တစ်မျိုးမျိုး လက်ကြားညှပ်ပြီး သောက်ရှူနေ တာ သတိထားမိပါတယ်။

တစ်ခါတော့ ကျွန်တော်က သူ့ကို ဆေးလိပ်လျှော့ဖို့နဲ့ ဖြစ်နိုင်လျှင် ဆေးလိပ်ဖြတ်လိုက်ဖို့ ဆွေးနွေးပါတယ်။ ဒီအခါ သူက ဘာပြောသလဲဆိုရင်..

‘ဒီမှာ မောင်ရင်၊ မောင်ရင်က လက်နက်ချပြီး သစ္စာဖောက်တဲ့လူနဲ့တူနေပြီ’ တဲ့။

ဘာကြောင့်လဲလို့ ကျွန်တော်ကမေးတော့

‘မောင်ရင်က ဆေးလိပ်ကို စွန့်လွှတ်ပါတယ်ဆိုပြီး လက်နက်ချတယ်။ ပြီးတော့ ဆေးလိပ် ဆန့်ကျင်ရေးဘက်က ရပ်တည်ပြီး ဆေးလိပ်သောက်ခဲ့တဲ့ဘဝကို သစ္စာဖောက်တယ်။ ကိုယ်တို့က တော့ ဆေးလိပ်ကို သစ္စာရှိရှိ ဆက်သောက်သွားမှာပဲ’

သူ့စကားကို အရင်ကဆို ကျွန်တော် စိတ်ဆိုးမိမှာ သေချာတယ်။

စိတ်မဆိုးရင်တောင် စိတ်ကုန်မိမှာပဲ။ ဒါပေမဲ့ အခုတော့ ကျွန်တော် စိတ်လည်းမဆိုး၊ စိတ် လည်းမကုန်ပါဘူး။ သူ့ရဲ့အငြိအငြင်ကိုခံပြီး ဆက်ဆွေးနွေးပါယ်။ သူဟာ ပညာတတ်တစ်ယောက်၊ လူငယ်တွေကို ပညာသင်ကြားပို့ချပေးနေသူတစ်ယောက်၊ ကဗျာဆရာတစ်ယောက်၊ အစဉ်အလာ ရှိသူတစ်ယောက်ဖြစ်လျက်နှင့် ဘာကြောင့်များ ခုလို တစ်ယူသန်ဖြစ်နေပါလိမ့်။

အဖြေကတော့ ဆေးလိပ်က သူ့ကိုဖမ်းစားထားလို့ပါပဲ။

ဆေးလိပ်အန္တရာယ်ကို သည်လို လူက မသိဘဲ ဘယ်နေပါ့မလဲ။ ဒါပေမဲ့ သူမဖြတ်နိုင်လောက်အောင် စွဲနေပြီး သူ့စွဲလမ်းနေတဲ့ ဆေး လိပ်၊ သူဖြတ်ချင်ရက်နဲ့ မဖြတ်နိုင်အောင် သူ့ကိုနိုင်နေတဲ့ ဆေးလိပ်ကို ဖြတ်ပါလို့ လာပြောသူကို သူက ရန်လုပ်တော့တာပဲဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီ အစ်ကိုကဗျာဆရာကို ကျွန်တော် ခုထိ ဆွေးနွေးလို့ မအောင်မြင်သေးပါဘူး။ သူ နှလုံး ရောဂါနဲ့ ဆေးရုံတက်ရချိန်မှာတော့ ခဏဆေးလိပ်ပြတ်သွားတယ်လို့ ကြားရပါတယ်။ မကြာခင် ပြန်သောက်နေတာပါပဲတဲ့။ ကျွန်တော်ကတော့ တွေ့တိုင်း တကျည်ကျည်လုပ်ပြီး ဆေးလိပ်ဖြတ် ခိုင်းဦးမှာပါပဲ။

လောလောဆယ်တော့ သူ့ကိုပေးဖတ်ဖို့ စာအုပ်တစ်အုပ် ဝယ်ထားပါတယ်။ လူထုဦးလှနဲ့ ဒေါ်အမာရေးတဲ့ ‘ဆေးလိပ်နှင့်လူသား’ ဒုတိယအကြိမ် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခြင်းစာအုပ်ပါ။ ဒီစာအုပ်ကို သူသည်းခံပြီးဆုံးအောင် ဖတ်ဖြစ်မယ်ဆိုရင်တော့ ဆေးလိပ်ပြတ်သွားလိမ့်မယ် ထင်မိပါတယ်။

ဆေးလိပ်ရဲ့အန္တရာယ်ဘယ်လောက်ကြောက်စရာကောင်းတယ်ဆိုတာက ဆေးလိပ် မဖြတ်နိုင်သူတွေရဲ့ ဒုက္ခနဲ့ ဆေးလိပ်ပြတ်သွားသူတွေရဲ့ ချမ်းသာသုခအကြောင်းတွေကို ပြည့်ပြည့် စုံစုံ တစ်ထိုင်တည်းသိချင်သူတွေအတွက် ‘ဆေးလိပ်နဲ့လူသား’စာအုပ်က ထိထိရောက်ရောက် ကူညီပါလိမ့်မယ်။

ဒီစာအုပ်ကိုသာ စောစောက ဖတ်မိခဲ့ရင် ကျွန်တော် သည့်ထက်စောပြီး ဆေးလိပ်ပြတ်ခဲ့ လိမ့်မယ်လို့တောင် ထင်မိပါတယ်။

‘ဆေးလိပ်နဲ့လူသား’စာအုပ်ကို ရေးသားထုတ်ဝေခဲ့ခြင်းဖြင့် လူထုဦးလှနဲ့လူထုဒေါ်အမာတို့ ဟာ လူ့တာဝန်တစ်ခုကို ကျေပွန်ခဲ့ကြပါပြီ။ ကျေးဇူးတင်စွာ ဦးညွှတ်လိုက်ပါတယ်။

ဝဋ်လိုက်တတ်တာကို ယုံကြည်

မြတ်စွာဘုရားဖြည့်ကျင့်ခဲ့တဲ့ ပါရမီ ၁၀ ပါးထဲမှာ ‘ခန္တီပါရမီ’ကို အတော်အလေးပေးခဲ့တာ လေ့လာမိပါတယ်။ ဖြစ်တော်စဉ် ဝတ္ထုတွေကိုကြည့်ရင် ခန္တီပါရမီဟာ ရှေ့တန်းက ပါနေပါတယ်။ ဘူရိဒတ်ဇာတော်ဟာ သီလပါရမီကို ညွှန်းတယ်လို့ဆိုပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဘူရိဒတ်နဂါးမင်း အလမ္ဗာယ်ဆရာရဲ့ ဖမ်းဆီးနှိပ်စက်ခြင်းခံရပုံကို ပြတဲ့အခါ ခန္တီပါရမီပါဝင်နေတာပါပဲ။

အလားတူ တေမိမင်းဝတ္ထုဟာ တောထွက်တဲ့ နိက္ခမပါရမီကို ညွှန်းတယ်လို့ ဆိုသော်လည်း တေမိမင်းသားစကားမပြောပြောအောင် နှိပ်စက်တာတွေကို အလောင်းတော်က သည်းခံခဲ့တာပါပဲ။

ထိုနည်းတူစွာ သုဝဏ္ဏသာမ၊ ဝိဓုရ၊ ဝေဿန္တရာဇာတ်တော်တွေမှာ မတရားသဖြင့် နှိပ်စက် ခန်းတွေပါဝင်ပြီး အလောင်းတော်က အနှိုင်းမရှိသည်းခံ ခွင့်လွှတ်ခဲ့ပုံတွေ ပါဝင်ပါတယ်။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာရဲ့ သာသနာ(အဆုံးအမ)မှာ တည်ကြဲတဲ့ကျွန်တော်တို့ မြန်မာလူမျိုးတွေဟာ သည်းခံခွင့်လွှတ်တဲ့ အခြေခံစိတ်ဓာတ်ကို မွန်မြတ်တဲ့စိတ်ဓာတ်အဖြစ် လက်ခံကျင့်သုံးနေကြပါတယ်။

သည်းခံခွင့်လွှတ်ခြင်းဟာ ဗြဟ္မစိုရ်တရားလေးပါးဖြစ်တဲ့ မေတ္တာကရုဏာ၊ မုဒိတာ၊ ဥပေက္ခာ တရားတွေထဲမှာ အကျုံးဝင်ပါတယ်။ သူတစ်ပါးကို မေတ္တာ၊ ကရုဏာ ထားရှိနိုင်မှသာ သည်းခံခွင့် လွှတ်နိုင်ကြမယ် မဟုတ်ပါလား။

မြန်မာလူမျိုး အတော်များများဟာ ‘ရန်ကိုရန်ချင်း မတုံ့လျဉ်းနှင့်’၊

‘ရန်လိုကရန်ပို’၊ ‘ရန်မလိုမှ ရန်ပြိုမည်’ ဆိုတဲ့ အဆုံးအမတွေကို လက်ခံကြတယ်။ လက်စားချေတာဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာ မြန်မာလူ မျိုးတွေရဲ့ ဓလေ့စရိုက်မဟုတ်ပါဘူး။

လက်တုံ့ပြန်တာကို မြန်မာလူမျိုးတွေ ဘာကြောင့် အလေ့မရှိသလဲလို့ ကျွန်တော်စိတ်ဝင် စားစွာ လေ့လာစူးစမ်းခဲ့ဖူးပါတယ်။ လူအတော်များများကို ကြုံကြိုက်တိုင်း ကျွန်တော် မေးမြန်း ဆွေးနွေးကြည့်တဲ့အခါ နီးစပ်တဲ့ အဖြေတစ်ခုကို ရရှိခဲ့ပါတယ်။ အဲဒါကတော့ ‘ဝဋ်မှာအမြဲ ငရဲမှာ အပ’ဆိုတဲ့ ယုံကြည်ချက်ကြောင့် ဖြစ်ပါတယ်။

‘ပြုသူအသစ် ဖြစ်သူအဟောင်း’လို့ စွဲစွဲမြဲမြဲခံယူထားတာကြောင့် ဖြစ်ပါတယ်။ လူတွေဟာ အကုသိုလ်ဒုစရိုက်တွေကို ကျူးလွန်ရင် ငရဲကျမယ်၊ ဒါပေမဲ့ ဒီဘဝမှာ သောတာပန်၊ သကဒါဂမ်၊ အနာဂါမ်၊ ရဟန္တာ စသဖြင့် ဖြစ်အောင်ကျင့်ကြံအားထုတ်လိုက်ရင် ငရဲမကျတော့ဘူး။ သူတော် ကောင်းတရားကျင့်ကြံအားထုတ်လိုက်ခြင်းဖြင့် ငရဲကို ပ လိုက်လို့ရတယ်။ ဝဋ်ကျတော့ ပလို့မရဘူး။ အမြဲပဲတဲ့။ မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်တိုင်နှင့် အရှင်သာရိပုတ္တရာ၊ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလန်တို့လို မဟာသာဝကကြီးများတောင် ဝဋ်လိုက်ပါတယ်။

ကိုယ်က ခံလိုက်ရချိန်မှာ ကိုယ့်ကိုနှိပ်စက်သူဟာ ‘ပြုသူ’ဖြစ်သွားပြီ။ ခံရတဲ့ကိုယ်က အဟောင်းဖြစ်သွားပြီ။

ကိုယ်ခံရတာ ဟာ ဟိုးအရင့်အရင်က ကိုယ်က သူ့ကိုပြုခဲ့လို့(မတရား နှိပ် စက်ခဲ့လို့) ယခု ခံလိုက်ရတာ ဟာ ဝဋ်လည်ခြင်းဖြစ်တယ်။ ဝဋ်လည်တာကို ခံလိုက်ရပြီးတဲ့အတွက် ဝဋ်ကြွေးကျေသွားပြီ။ ကိုယ့်ကို ယခုပြုသူ (မတရားနှိပ်စက်သူ)ထံမှာတော့ ယခု ကျူးလွန်လိုက် သော ပြစ်မှုပါသွားပြီ။ ဝဋ်ပါသွားပြီ။ တစ်နေ့ (သို့မဟုတ် တစ်ဘဝ)မှာ သူ ဝဋ်ခံရဦးတော့မယ်။ လက်ငင်းဘဝမှာ သူ့ကို ကိုယ်က ဘာမှတုံ့ပြန်စရာမလို။ သူပြုသော မကောင်းမှုဒဏ်ကို သူ့ဘာသာ ခံစားရလိမ့်မယ်။

အထက်ပါ နှလုံးသွင်းမှုများကြောင့် ဗုဒ္ဓဘာသာ မြန်မာလူမျိုးများသည် ‘ခန္တီ’ သည်းခံနိုင်စွမ်း ရှိသူများဖြစ်သည်ဟု ကောက်ချက်ချကြခြင်းဖြစ်ပါတယ်။

ဒီအကြောင်းတွေ စဉ်းစားရင်း ကျွန်တော် သတင်းစာအလုပ်လုပ်ခဲ့တုန်းက ဖြစ်ရပ်တစ်ခုကို သတိရမိတယ်။ သတင်းထောက်ချုပ်တစ်ယောက်က ကော်လံစားသတင်းထောက် လူငယ်တစ်ယောက်ကို အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံ ပညာပြပြီး နှိပ်ကွပ်ခဲ့ရာက ပေါက်ကွဲခဲ့တဲ့ ဇာတ်လမ်းကလေးပါပဲ။

ကော်လံစားသတင်းထောက်ဆိုတာက လခစား သတင်းထောက်မဟုတ်ဘူး။ သူရေးတဲ့ သတင်းကို အယ်ဒီတာက ရွေးချယ်ဖော်ပြတော့မှ သတင်းစာမှာပါတဲ့ သတင်းပမာဏအလျောက် ပိုက်ဆံရတာ ဖြစ်ပါတယ်။

တချို့သတင်းစာက တစ်ကော်လံ၊ တစ်လက်မကို နှစ်ကျပ်ပေးတယ်။ တချို့သတင်းစာက လက်မနဲ့ မတွက်ဘူး။

တစ်ကော်လံသတင်း(ပုဒ်တို)ဆိုရင် ငါးကျပ်၊ တစ်ဆယ်။ နှစ်ကော်လံ ခေါင်း တပ် ဖော်ပြရင် ၁၅ ကျပ်၊ သုံးကော်လံခေါင်းတပ်ဖော်ပြရင် ၃၀ ကျပ် စသည်ဖြင့် သတင်းစာတိုက် အလိုက် ကိုယ့်မူနဲ့ကိုယ် ပေးပါတယ်။

ခုနက သတင်းထောက်ဟာ ကြိုးစားပမ်းစား သတင်းရေးတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူ့သတင်းတွေ မပါတာများတယ်။ ဘာကြောင့် ဒီလိုဖြစ်သလဲဆိုတာစုံစမ်းတော့ သတင်းထောက်ချုပ်က ‘ညစ်’နေ တာ သွားတွေ့တယ်။

ကော်လံစားသတင်းထောက်တွေက သူတို့ရေးတဲ့သတင်းတွေကို အယ်ဒီတာဆီ တိုက်ရိုက် ပေးခွင့်မရှိဘူး။ သတင်းထောက်ချုပ်စားပွဲမှာ တင်ရတယ်။ သတင်းထောက်ချုပ်က ဖတ်ကြည့်ပြီး မရှင်းလင်းရင် မေးရမြန်းရတယ်။ ဒွိဟဖြစ်စရာသတင်းဆိုရင် သက်ဆိုင်ရာဌာနတွေဆီ ဆက်သွယ် ပြီး

အတည်ပြုချက်ယူရတယ်။ ပြီးမှ သတင်းထောက်ချုပ်လက်မှတ်ကိုထိုးပြီး
အယ်ဒီတာဆီ ပို့ရ တာကိုး။

ကံဆိုးသူသတင်းထောက်ဟာ သတင်းထောက်ချုပ်ရဲ့ အချစ်တော်
တပည့်ရင်း တခြား ကော်လံစားသတင်းထောက်တစ်ယောက်နဲ့ သတင်းလိုက်တဲ့
နယ်ပယ်ချင်းတူနေတယ်။

ဒီတော့ကာ သတင်းထောက်ချုပ်က သူ့တပည့်ရဲ့သတင်းတွေကိုပဲ
အယ်ဒီတာဆီ တင်ပေး တယ်။ ကံဆိုး သူ သတင်းထောက်ရဲ့သတင်းတွေကို
ခေါက်ထားတယ်။

ဒါတင်မက သူ့တပည့်မရလာတဲ့ သတင်း ကို
ကံဆိုးသူသတင်းထောက်ရဲ့ သတင်းစာမူထဲက ကူးခိုင်း၊ ဝါကျအရေးအသား
ပြင်ဆင်ပြီး တင် ပေးတယ်။

လနှင့်ချီပြီး ခံရဖန်များလာတော့ အဲဒီ သတင်းထောက်
ပေါက်ကွဲတော့တာပဲ။ တစ်ညနေမှာ သတင်းထောက်ချုပ်ကို မြောင်စွပ်စွဲပြီး
ခွန်းကြီးခွန်းငယ် စကားများကြတယ်။ သတင်းထောက်ချုပ် ကလည်း
အပေါ်စီးကဆိုတော့ ဟိန်းလိုက်ဟောက်လိုက်နဲ့ပေါ့။ နောက်ဆုံးတော့
သတင်းထောက် ခမျာ အသားတွေဆတ်ဆတ်တုန် မျက်ရည်တွေကျပြီး
ပြောသွားတဲ့စကားကို ကျွန်တော်အခုထိ မှတ်မိနေတယ်။

‘လုပ်ထားပါ လုပ်ထား။ ခင်ဗျား အသက်ကြီးပါပြီ။ ပင်စင်နီးပါပြီ။
တစ်နေ့ကျရင် ခင်ဗျားနဲ့ ကျုပ်ပြန်တွေ့ကြဦးမှာပါ။’

အဲဒီ အချိန်ကျရင်ခင်ဗျားနဲ့ကျုပ် ပြန်တွေ့ကြဦးမှာပါ။ အဲဒီ အချိန်ကျရင်
ခင်ဗျားသေခါနီး ပြီဆိုပြီး ကျုပ်က ချမ်းသာပေးမယ်မထင်နဲ့၊
တွေ့ကြသေးတာပေါ့ဗျာ’

နှစ်ပေါင်း ၃၀ ကျော်ကြာပြီးတဲ့ ခုနောက်ပိုင်း

ကျွန်တော်မေးမြန်းကြည့်တော့ အဲဒီ သတင်း ထောက်ချုပ်ကြီးက သေရှာပါပြီ။
ကြိတ်မနိုင်ခဲမရမျက်ရည်တွေကျပြီး ကြိမ်းမောင်းခဲ့တဲ့ သတင်း ထောက်ကတော့
ရှိပါသေးတယ်။ တစ်ခါမှာ သူနဲ့တွေ့တော့ ‘ခင်ဗျား ဟိုလူကြီးကို ဘာလုပ်လိုက်
သေးလဲ’လို့ မေးကြည့်တဲ့အခါ

‘မလုပ်ရက်ပါဘူးဗျာ။ တစ်ခါ ဘတ်စ်ကားပေါ် ဆုံတုန်းကတောင်
သူ့ခမျာ အိုကြီးအိုမ။ မိုး တိုးမတ်တတ်နဲ့မို့ ကျွန်တော်က ထိုင်ခုံကထပြီး
နေရာပေးလိုက်ပါသေးတယ်’

‘သူ့ကို နေရာပေးတာ ခင်ဗျားမှန်း သိရဲ့လား’

‘သိတာပေါ့ဗျာ၊ ဘတ်စ်ကားပေါ်မှာ လူချင်းနီးနီးလေးပဲ’

‘ခင်ဗျားကို ကျေးဇူးတင်စကားတွေ ဘာတွေပြောသွားသေးလား’

‘တော်ပါတော့ဗျာ။ ကျေးဇူးတင်စကားပြောဖို့နေနေသာသာ ဪ
မင်းကိုးတဲ့။ အေး.. အသက်တွေလည်းကြီးလာပြီ။ လိမ်လိမ်မာမာနေတဲ့။ ဆုံးမ
ဩဝါဒ ပေးသွားသေးဗျား’

‘အဲဒီ တော့ ခင်ဗျား စိတ်မဆိုးဘူးလား’

‘မဆိုးတော့ပါဘူးဗျာ။ ဒီ ကြီးမိုက်ကြီးတွေနဲ့ဖက်ပြီး
ရန်မဖြစ်ချင်တော့ပါဘူး။ နောင်ဘဝမှာ သူ့အရှိန်နဲ့သူ ဝဋ်လည်မှာပါ’

သရဖူ၊ နိုဝင်ဘာ ၂၀၀၂

စာအုပ်ဟောင်း ပြန်ဖတ်ခြင်း

အမေရိကန်သမ္မတကြီး အေဗရာဟမ်လင်ကွန်းရဲ့ ဇနီး အတ္ထုပ္ပတ္တိကို သမ္မတတော်၏ ဘဝ ခရီးဆိုတဲ့ခေါင်းစဉ်နဲ့ ကျွန်တော်ရေးပြီး ၁၉၇၆ ခုနှစ် မတ်လမှာ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့တယ်။ ၂၇ နှစ် ကြာခဲ့ပြီပေါ့။

မကြာခင်ကလေးက ထုတ်ဝေသူတစ်ယောက်က ‘သမ္မတကတော်၏ ဘဝခရီး’ ကို ပြန် ထုတ်ချင်တယ်ပြောလို့ စာအုပ်ပြန်ရှာပြီး ကိုယ့်စာကိုယ်ပြန်ဖတ်မိတယ်။ နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင် အမျိုးသားတွေအကြောင်းချည်း ရေးနေရာက လင်ကွန်းဇနီးအကြောင်း ရေးဖြစ်သွားပုံကို အမှာစာ ထဲမှာ ကျွန်တော်ရေးခဲ့တာကိုလည်း ပြန်ဖတ်မိတယ်။

၁၉၇၅ ခုနှစ်ကို ကုလသမဂ္ဂ ကမ္ဘာ့အမျိုးသမီးနှစ်အဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့လို့ နိုင်ငံတကာမှာ အမျိုးသမီးရေးရာ လှုပ်ရှားမှုတွေ လုပ်ခဲ့ကြတယ်။ အမျိုးသမီးရေးရာ စာအုပ်စာပေတွေလည်း ထုတ်ဝေခဲ့ကြတယ်။

အဲဒီ နှစ်ကာလတွေမှာ အတ္ထုပ္ပတ္တိစာအုပ်တွေ လက်သွက်သွက်နဲ့ ရေးနေတဲ့ ကျွန်တော့်ကို လည်း ဆရာသမားများနဲ့ မိတ်ဆွေများက သန်ရာသန်ရာ တိုက်တွန်းခဲ့ကြတယ်။ မှတ်မှတ်ရရ ဆရာ မြသန်းတင့်က လီနင်ရဲ့ဇနီး ‘ကရု(ပ်)စကားယား’ အကြောင်းရေးဖို့ တိုက်တွန်းတယ်။ ကျွန် တော်က ကရု(ပ်)စကားယားရေးတဲ့ လီနင်အကြောင်းစာအုပ် ဘာသာပြန် ‘ကျွန်မချစ်လင်’ ကို ဖတ်ခဲ့ဖူးလေတော့ စိတ်ဝင်စားတယ်။

ဒါပေမဲ့ ကရု(ပ်)စကားယားအကြောင်း စာအုပ်တစ်အုပ် ရေးဖြစ်လောက်အောင် ကျွန်တော့် မှာ စာအုပ်စာတမ်း မရှိဘူး။ ဆရာမြသန်းတင့်က

သူ့ဆီမှာရှိတဲ့ (The Last Struggle of Lenin) ဆိုတဲ့ မိုရှေလီဝင်ရေးတဲ့စာအုပ် ပေးဖတ်တယ်။ လီနင်ကွယ်လွန်ခါနီး လေဖြတ်ခံနေရချိန်မှာ ကရု(ပ်)စကားယားက ပြုစုရပုံ၊ လီနင်ပြောတာတွေ လိုက်ရေးရပုံ၊ စတာလင်က ကရု(ပ်)စကား ယားကို ရိုင်းရိုင်းပျံ့ပျံ့စော်ကားမော်ကား ပြောဆိုခဲ့ပုံတွေပါတယ်။ နောက် ကျွန်တော် သွားနေကျ စာကြည့်တိုက်တွေက လီနင်အတ္ထုပ္ပတ္တိစာအုပ်တွေမှာ လီနင်အကြောင်းနဲ့တွဲပြီး ဇနီးသည် အကြောင်းပါတာတွေ ရှိတယ်။ ရေးမယ်ဆိုရင် ရေးဖို့ကောင်းတဲ့ လီနင်ရဲ့ ပါရမီဖြည့်ဖက် အမျိုး သမီးကြီးပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော် မရေးဖြစ်ခဲ့ဘူး။

နောက်တစ်ဦးက ဆရာအောင်ခန့်ခေါ် ဆရာ တက္ကသိုလ်ဝင်းမွန်။ ဆရာက ကျွန်တော့်ကို မဒမ်ကျူရီ အတ္ထုပ္ပတ္တိစာအုပ်ပေးပြီး ဆက်ဆက်ဘာသာပြန်ပါလို့ တိုက်တွန်းတယ်။ မနှစ်က ဆရာ တင်မောင်မြင့် အမျိုးသားစာပေဘာသာပြန်ဆု ရခဲ့တာ မဒမ်ကျူရီဘာသာပြန်စာအုပ်ဖြစ်ပါတယ်။

ဆရာအောင်ခန့်က စာအုပ်ရှေ့မျက်နှာမှာ ရေးလိုက်ပုံက ‘ဘာသာမပြန်ဖြစ်ရင် စာအုပ်ပြန် ပေးရန် တောင်းပန်ပါသည်’တဲ့။ အဲဒီ စာအုပ်ကို မကြာသေးခင်ကပဲ ကျွန်တော့်စာအုပ် ဘီရိုတစ်ခုထဲ ပြန်တွေ့တော့ ပြုံးမိပါသေး။ နှစ်နှစ်ကျော်မျှ ကျွန်တော့်ဆီ သောင်တင်နေတဲ့ စာအုပ်မို့ ပြန်ပေးဖို့ တောင် နှမြောနေတယ်။

နောက်တစ်ဦးက ကျွန်တော့်ဇနီးပါ။ သူက ချာချီကြီး အတ္ထုပ္ပတ္တိ(ဘာသာပြန်)ကို ဖတ်ဖူးပြီး လေဒီချာချီကို သိပ်သဘောကျတယ်။ ရိုးဒါးစ်ဒိုင်ဂျက် အဟောင်းတစ်အုပ်မှာ လေဒီချာချီအတ္ထုပ္ပတ္တိ မိုင်ဒါလင်ကလီမင်တိုင် (My Darling Clementine) ဆိုတဲ့ အနှစ်ချုပ်စာအုပ်ကဏ္ဍကို ဖြတ်သိမ်း ထားပြီး လေဒီချာချီအကြောင်း ရေးစမ်းပါလို့ တောင်းဆိုတယ်။

ကျွန်တော့်ကို အင်မတန်ခင်မင်တဲ့ အယ်ဒီတာ ဦးစိုးမင်းကတော့ မဒမ်ဆွန်ယက်ဆင် အကြောင်း စာအုပ်နှစ်အုပ်သုံးအုပ် ယူလာပေးတယ်။

‘ဒေါက်တာ ဆွန်ယက်ဆင်ရဲ့ နိုင်ငံရေးပါရမီဖြည့်ဖက်ဗျ။

ဆွန်ယက်ဆင်မရှိတော့တဲ့ နောက် ပိုင်းမှာလည်း နိုင်ငံရေး ရပ်တည်ချက်မှန်မှန်နဲ့ သွားနေတာ စံနမူနာပါပဲဗျ။ ခင်ဗျားရေးဖြစ်အောင် ရေးစမ်းပါ’လို့ ဦးစိုးမင်းက လှိုက်လှိုက်လှဲလှဲ ပြောခဲ့တာ မှတ်မိပါသေးတယ်။

ကရ(ပ်) စကားယား၊ မဒမ်ကျူရီ၊ လေဒီချာချီ၊ မဒမ်ဆွန်ယက်ဆင်၊ သူတို့အားလုံးဟာ ခင် ပွန်းသည်တွေရဲ့ ပါရမီဖြည့်ဖက်တွေ အစစ်ပါပဲ။ ဘယ်လိုမှ ငြင်းလို့မရပါဘူး။

ကမ္ဘာ့အမျိုးသမီးနှစ်နဲ့ အထိုက်တန်ဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်တွေဖြစ်တယ်ဆိုတာ ကျွန်တော်လက်ခံ တယ်။

ဒါပေမဲ့ အဲဒီ တုန်းက ကျွန်တော်ဟာ ဆရာများနဲ့ မိမိဇနီးရဲ့တိုက်တွန်းအကြံပေးချက်တွေကို သွေဖည်ပြီး ဘယ်သူကမှ စိတ်ကူးထဲမထည့်တဲ့ ‘မေရီလင်ကွန်း’အကြောင်းကို ရေးခဲ့တယ်။

‘မေရီလင်ကွန်းကား သူမ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ဖတ်ရှုလေ့လာ၍ အတုယူရမည့် စံပြအမျိုးသမီး မဟုတ်။ မေရီလင်ကွန်းထံမှ သင်ခန်းစာနှင့်သံဝေကသာလျှင်ယူ၍ ရနိုင်ကောင်းသည်’လို့ ကျွန် တော့်အမှာစာမှာ အတိအလင်းရေးခဲ့ပါတယ်။

မေရီသည် လင်ကွန်း၏ ဘဝကို လွှမ်းမိုးချယ်လှယ်ခဲ့သူဖြစ်၏ ။ နိုင်ငံရေးသမား လင်ကွန်း၏ အိမ်ထောင်ရေးဘဝသည် မေရီကြောင့် သာမန်ထက်ပို၍ ထူးခြားခဲ့သည်။

အိမ်ထောင်ရေးလှိုင်းဂယက်တို့၏ ဒဏ်ကို လင်ကွန်းသည် အလူးအလဲခံခဲ့ရသည်။ မေရီ ကား ထိုလှိုင်းဂယက်တို့ကို ဖန်တီးသူ။

‘မေရီလင်ကွန်းသည် ရှေ့နေလင်ကွန်း၊ နိုင်ငံရေးသမား လင်ကွန်း၊ သမ္မတလင်ကွန်းဘဝ အဆင့်ဆင့်တွင် အရေးကြီးသော အခန်းကဏ္ဍမှ

ပါဝင်ပတ်သက်ခဲ့သည်။ မေရီကြောင့် လင်ကွန်း၏ ဘဝသည် အလှည့်အပြောင်းများဖြစ်ခဲ့ရသည်။

‘သို့ဖြစ်၍ လည်း မေရီလင်ကွန်းအကြောင်းကို အမေရိကန်နိုင်ငံတွင် စာတစ်စောင်ပေတစ်ဖွဲ့ ရေးသားခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။ မေရီသည် နိုင်ငံရေးသမား ဇနီးမယားများအတွက် သင်ခန်းစာနှင့် သံဝေဂယူစရာထူးခြားသော အမျိုးသမီးတစ်ဦး ဖြစ်ခဲ့သည်’

ကျွန်တော့်ရဲ့ အမှာစာထဲက ကောက်နုတ်ဖော်ပြတာပါ။ တကယ်လည်း မေရီလင်ကွန်းဟာ လူရိုးလူကောင်းကြီး လင်ကွန်းကို တစ်သက်လုံး အနိုင်ကျင့်ခဲ့တဲ့ ကြောက်စရာဇနီးမယားဖြစ် တယ်။

အမေရိကန်သမိုင်းမှာ အထူးချွန်ဆုံးသမ္မတတွေထဲ ထိပ်တန်းက ပါဝင်တဲ့လင်ကွန်းဟာ မိန်းမရဲ့ တဆူဆူတပူပူနှိပ်စက်မှုဒဏ်ကြောင့် တစ်သက်လုံး စိတ်ဆင်းရဲခဲ့ရပုံတွေကို ကျွန်တော် လက်လှမ်းတမီ တွေ့ရှိတဲ့ စာအုပ်တွေထဲက ပေါင်းခြုံပြီး ရေးခဲ့ပါတယ်။

လင်ကွန်းလက်ထက် စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတစ်ဦးဖြစ်တဲ့ ဂျင်နရယ်ဘာဒိုးက သူ့မှတ်တမ်းမှာ ယခုလို ရေးခဲ့တာကိုလည်း ‘သမ္မတကတော်၏ ဘဝခရီး’မှာ ဖော်ပြခဲ့တယ်။

‘သမ္မတကြီးလင်ကွန်းသည် ဇနီးက စော်ကားသမျှကို ခရစ်တော်၏ သည်းခံခြင်းမျိုးဖြင့် သည်းခံခဲ့သည်ဟူ၍ သာ ဆိုရတော့မည်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအချိန်မျိုးတွင် အကျည်းတန်သော်လည်း ကျက်သရေရှိလှသော သမ္မတကြီးမျက်နှာပေါ်၌ ပေါ်လွင်နေသည့် ဝမ်းနည်းနေသော အရိပ် လက္ခဏာများကို ကျွန်တော်တို့ စာဖွဲ့ရေးပြ၍ မတတ်နိုင်အောင် ရှိပါလေတော့သည်’

၁၉၇၆ ခုနှစ်မှာ ပထမအကြိမ် အုပ် ၂၀၀၀ ရောင်းဈေး ၈ ကျပ်နဲ့ ထုတ်ဝေခဲ့တဲ့ ‘သမ္မတ ကတော်၏ ဘဝခရီး’စာအုပ်ဟာ

ကျွန်တော်ရေးနေကျနိုင်ငံရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိ အမျိုးအစားမဟုတ်ပေ မယ့် ပရိသတ်ရဲ့ အားပေးခြင်းခံခဲ့ရတယ်။

ဝါသနာအလျောက် စနည်းနာကြည့်တဲ့အခါ အမျိုးသမီးပရိသတ်ထက် အမျိုးသားတွေက ပိုပြီး သဘောကျကြတာ တွေ့ရတယ်။

မေရီလင်ကွန်းလို မိန်းမမျိုးကို ကျိတ်မှိတ်သည်းခံပြီး တဝခရီးနှင်နေရသူတွေအဖို့ စိတ်ဖြေ စရာဖြစ်သွားတယ်ထင်ပါ။

သရဖူ၊ မေ ၂၀၀၃
